

Abiturienternas attityder till svenska språket
i en finskspråkig och i en tvåspråkig stad

Kandidatavhandling
Anna Riikonen

Jyväskylä universitet
Institutionen för språk
Svenska språket
26.5.2010

TIIVISTELMÄ

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

Humanistinen tiedekunta	Kielten laitos
Tekijä: Anna Riikonen	
Otsake: Abiturienternas attityder till svenska språket i en finskspråkig och i en tvåspråkig stad	
Aine: ruotsin kieli	Kandidaatin tutkielma
Vuosi: 2010	Sivumäärä: 25 sivua + 1 liite
<p>Tämän tutkielman tarkoituksena on selvittää, minkälaisia asenteita abiturienteilla on ruotsin kieltä kohtaan, pitävätkö he sen opiskelua hyödyllisenä ja arvelevatko he tarvitsevansa ruotsin kielen taitoja myös tulevaisuudessa. Lisäksi eräs kiinnostuksen kohteista on se, onko virallisesti kaksikielisessä kaupungissa opiskelevilla abiturienteilla positiivisemmat asenteet ruotsin kieleen, kuin sellaisilla abiturienteilla, jotka opiskelevat suomenkielisessä kaupungissa.</p> <p>Aineisto kerättiin yhteensä 103 abiturientilta, joista noin puolet oli Loimaalta ja puolet Turusta. He täyttivät monivalintakysymyksiä sisältäneen kyselyn, joka analysoitiin kvantitatiivisin menetelmin.</p> <p>Tuloksissa selvisi, että abiturienteilla oli yleisesti ottaen kohtuullisen positiiviset asenteet. Enemmistö molemmissa kaupungeissa oli sitä mieltä, että ruotsin opiskelu on hyödyllistä ja että ruotsia tulee tarvitsemaan myös tulevaisuudessa. Enemmistö oli myös sitä mieltä, että he opiskelisivat ruotsia silti, vaikka se ei olisi pakollinen aine. Vertailu kahden kaupungin välillä osoitti, että turkulaisilla abiturienteilla oli jossain määrin positiivisemmat asenteet ruotsia kohtaan. He esimerkiksi pitivät sitä tärkeämpänä kuin loimaalaiset ja pienempi osa kuvaili ruotsia tyhmän kuuloiseksi. Lisäksi he kuulivat ja käyttivät ruotsia useammin koulun ulkopuolella kuin loimaalaiset abiturientit.</p> <p>Suomessa puhutaan usein pakkoruotsista ja siitä, että suomalaisilla on yleisesti negatiiviset asenteet ruotsia kohtaan. Kuitenkin tämän tutkimuksen perusteella abiturienteilla oli positiivisemmat asenteet kuin on yleinen oletamus. Turkulaisten abiturienttien paremmat asenteet saattavat osittain johtua siitä, että he kuulevat ja käyttävät ruotsia useammin kuin abiturientit Loimaalla. Näin ollen kieli on luonnollisempi osa heidän arkipäiväänsä. Esimerkiksi ruotsin opetuksessa tulisikin miettiä keinoja, joilla kieli saataisiin aktiivisempaan käyttöön myös vapaa-ajalla. Tällöin sen hyödyllisyys tulisi paremmin esille.</p>	
Avainsanat: ruotsin kieli, kieli-asetteet	
Kirjasto/Säilytyspaikka: Aallon kirjasto	
Muita tietoja:	

INNEHÅLL

1. INLEDNING.....	4
2. BAKGRUND.....	5
2.1. Attityder.....	5
2.1.1. Språkattityder.....	6
2.1.2. Hur bildas attityder?.....	7
2.2. Språkattitydernas inverkan på andraspråkinlärning.....	8
2.3. Att studera (språk)attityder.....	9
2.4. Tidigare studier.....	10
3. METOD OCH MATERIAL.....	11
4. RESULTAT.....	12
4.1. Loimaa.....	12
4.2. Åbo.....	15
4.3. Jämförelse mellan Loimaa och Åbo.....	17
4.4. Sammanfattning.....	20
5. DISKUSSION.....	20
6. AVSLUTNING.....	22
LITTERATUR.....	24
BILAGA: ENKÄTEN	

1. Inledning

Man har länge debatterat svenska språkets ställning i Finland. Det skrevs nyligen i en ledarartikel i Helsingin Sanomat att finlandssvenskar är bekymrade över att man inte längre värnar om deras grundlagsenliga rättigheter i Finland. Politiken i nutidens samhälle är ofta sådan att storregioner bildas och förvaltningsorgan och service flyttas till större (finskspråkiga) städer, vilket kan leda till försämringar i offentlig service på svenska.

En annan sak som påverkar svenskans status i Finland är internet, som har blivit en mer och mer viktig plats där man yttrar sina åsikter. Nackdelen är att man kan göra det anonymt och då är det lättare att säga någonting negativt eller till och med hotande. Enligt sociologen Kjell Herberts vid Åbo Akademi har språkklimatet försämrats det senaste året, framför allt i bloggvärlden (se Dagens Nyheter).

I Finland talas det ofta också om tvångssvenska och att många elever (och människor i allmänhet) bara har negativa attityder till svenska språket. Några anser att det borde vara frivilligt att studera svenska eftersom man inte behöver det så mycket i Finland. Å andra sidan, tycker andra att det är nyttigt för finnar att tala svenska eftersom svenska språket är en viktig del av det finska samhället och ett sätt för oss finnar att kommunicera med andra nordbor. En undersökning om finnarnas uppfattningar om svenska språket som genomfördes under 2008 av tankesmedjan Magma avslöjade att 74 % av de informanterna tyckte att svenska är en väsentlig del av det finska samhället och det skulle vara skada om svenska språket och kulturen dog ut i Finland.

Attityder spelar en stor roll i individernas motivation att lära sig ett främmande språk (Gardner 1972). Om elever har positiva attityder till svenska språket, har de högre motivation och det är lättare för dem att lära sig språket. Eftersom det är en allmän föreställning att eleverna har ganska negativa attityder till svenska språket, är det nyttigt att utreda hurdana attityder de verkligen har. Meningen med denna avhandling är att redogöra för hurdana attityder abiturienter har till svenska språket. Jag ska också utreda om de tycker att det är nyttigt att studera svenska och om de tror att de kommer att behöva svenska språket i framtiden. Dessutom studerar jag om abiturienter i en officiellt tvåspråkig stad har mer positiva attityder än abiturienter i en finskspråkig stad. Det är intressant att jämföra de två städerna för att se om det finns stora skillnader i attityderna eftersom eleverna i dem har olika

språkliga omgivningar. Det kan tänkas att abiturienterna i den tvåspråkiga staden (Åbo) har mer positiva attityder därför att de hör och använder svenska oftare. De ser att de kan ha verklig nytta av språket i det vardagliga livet, så det lönar sig att studera det. För abiturienterna som studerar i en finskspråkig omgivning i Loimaa, är det kanske bara på lektioner som de kan använda språket.

I denna avhandling redogör jag först för den teoretiska bakgrunden till begreppen *attityd* och *språkattityd* samt för den forskning som har genomförts om (språk)attityder. Efter det utreder jag vilken metod och vilket material jag har använt och analyserar resultaten. Sist diskuterar jag resultaten och ger förslag på fortsatta studier. Alla de citat som inte var ursprungligen på svenska har jag översatt själv. Informanterna i båda städerna fyllde i enkäten på finska och jag har översatt också frågorna och termerna från enkäten till svenska.

2. Bakgrund

2.1. Attityder

Baker (1992:11) konstaterar att *attityd* först betydde ”*en hållning eller en position i målningar eller i drama*” (“*a posture or pose in painting or drama*”). Ordet stammar enligt Deprez & Persoons (1987:125) (se Bijvoet 2007:114) från de latinska orden *aptitudo* (som betyder *benägenhet*) och *actus* (som betyder *handling och beteende*) men som Baker (1992) påpekar, är forskarna inte eniga om hur begreppet *attityd* skall definieras (se också Ajzen 2005:3 och Kansikas 2002:10). Begreppet används på många forskningsområden men Baker hävdar att det dock inte är någonting som bara specialister på dessa områden använder, utan det är en vardaglig del av många människors tal. Det är nyttigt att studera attityder därför att genom att göra attitydundersökningar får man en allmän uppfattning om hurdana inställningar människor har till ett visst fenomen i samhället.

Som sagt, det finns många definitioner av *attityd*. En av dem är gjord av Eiser (1986) (se Kansikas 2002:10). I denna definition konstateras att om man har en sorts *attityd* till någonting eller någon, är det jämförbart med om man har känslor mot eller tankar om dessa, t.ex. hat eller förtroende. Däremot definierar Ajzen (2005:3) *attityd* som *en karakteristisk inställning (positiv eller negativ) till någon sak, person, institution eller händelse*. Enligt

Kalaja (1999:47) är attityder *människans inre tillstånd som är förorsakad av någon stimulus och som senare kan påverka denna människas beteende.*

2.1.1. Språkattityder

Kalaja (1999:46) och Bijvoet (2007:119) beskriver språkattityder (*language attitudes*) som *attityder människor har till olika språk eller till regionala eller sociala varianter av samma språk eller till människor som använder dessa språk.* Kalaja tillägger att när det gäller språkattityder, är stimuli någonting språkligt, alltså antingen tal eller skrift, och reaktioner till dessa stimuli är negativa eller positiva. Bijvoet (2007) påpekar att språkattityder kan innehålla olika former och det kan vara fråga om inställning (t.ex. att tycka bra eller illa om ett visst språk) eller om beteende (t.ex. att undvika att använda vissa ord). Hon konstaterar också att språkattityder kan innehålla attityder på olika nivåer. De kan gälla attityder till olika språkliga varieteter (t.ex. dialekter), till språkliga uttryck, till enskilda språkljud eller till språkpolitiska beslut.

Enligt Kalaja (1999) har man också funderat på språkattitydernas ursprung (se Edwards 1982). Det kan tänkas att några språk helt enkelt är strukturellt bättre, att de är mer logiska eller att de låter mer vackra. Men det är sociala faktorer som påverkar språkattityder. Man har en positiv inställning till några språk eftersom deras användare har en hög status i samhället.

”Så attityder till olika språk är inte egentligen attityder till språket i sig utan de återspeglar hur vi ser på talarna av den aktuella varieteteten.” (Bijvoet 2007:120).

Kansikas (2002) diskuterar samma sak i sin pro gradu -avhandling och påstår att språkattityder och attityder till olika nationer pekar på samma sak i människornas tanke. Med språket markerar man också vem man är och med hjälp av det visar man grupptillhörighet. Dessa är kanske just de orsaker varför man har så starka åsikter om svenska språket och dess ställning i Finland. Många finner tycks ha en negativ inställning till svenskar och därför har de också en negativ inställning till svenska språket.

Språkattityder kan delas upp i *kognitiva, affektiva och konativa* komponenter (se t.e.x. Kalaja 1999, Ajzen 2005 och Baker 1992). Baker (1992:12-13) definierar komponenterna på

följande vis: Den kognitiva komponenten innebär individens tankar och föreställningar om attitydobjektet. Den affektiva komponenten innehåller de olika känslor som personen kan ha mot den ifrågavarande saken. Den konativa komponenten betyder däremot att individen inte bara har någon inre inställning mot någon sak eller person, utan att han eller hon också gör något åt det. Om man till exempel har en positiv attityd till svenska språket, kan man låta sina barn gå i en tvåspråkig skola i Finland.

2.1.2. Hur bildas attityder?

Som Kalaja (1999) konstaterar, anser man inte länge att attityder är stabila utan de kan variera mellan olika situationer och även i samma situation beroende på vem man talar med. Eftersom attityder tycks variera mellan olika situationer, anser forskare att sociala aspekter påverkar attitydernas utveckling (Kansikas 2002). Bijvoet (2007) framhäver att attityder inte är medfödda utan man socialiseras in i dem och denna socialisering börjar före skolstarten. Oskamp (1977) (se Gardner 1985) föreslår däremot att även om det är uppenbart att attityder är inlärd, kan man inte utesluta genetiska och fysiologiska faktorer i deras utveckling. Enligt Oskamp och Bijvoet (2007) är det mest föräldrarna som påverkar barns attityder. Men när barn blir äldre, börjar andra faktorer, såsom skola, kompisar, massmedier och generella förväntningar och föreställningar i det kulturella samfundet inverka.

Gardner (1968) (se Gardner 1985) konstaterar att föräldrar har två möjliga roller. Den ena är en *aktiv* roll, som föräldrar har när de uppmuntrar sitt barn att ha framgång, kontrollerar sitt barns utförande i språkinläringen och stärker deras framgång. Den andra är en *passiv* roll, som föräldrarna inte alltid är medvetna om. Gardner föreslår att den passiva rollen innehåller föräldrarnas attityder till gruppen som representerar andraspråket, alltså till svenskar i min studie. Föräldrar med negativa attityder kan också uppmuntra sina barn att ha framgång i språkinläring, kontrollera deras utförande och stärka deras framgång. Samtidigt kan de i andra situationer uttrycka negativa åsikter om andraspråksgruppen och på det viset utvecklar deras barn likadana attityder som de har. Jones (1950) (i Gardner 1985) jämförde attityder mellan tre olika grupper. I en grupp fanns barn vars föräldrar talade walesiska, i den andra fanns barn med föräldrar som kunde tala litet walesiska och den sista gruppen hade icke-walesisktalande föräldrar. Resultaten visade att barn med icke-walesisktalande föräldrar hade

betydligt mer negativa attityder till inläring av walesiska än de andra grupperna. Barn vars föräldrar var intresserade av walesiska hade också positiva attityder.

2.2. Språkattitydernas inverkan på andraspråkinläring

Lightbown och Spada (1993) konstaterar att många studier har genomförts om attitydernas och *motivationens* roll i andraspråksinläring. I allmänhet visar resultaten att positiva attityder och positiv motivation korrelerar med framgång i andraspråksinläringen (se Gardner 1985). Gardner (1972) konstaterar att attityder och motivation också hänger ihop eftersom *inlärares motivation är determinerad av hans attityder till ett språk, till en språkgrupp och utländska människor i allmänhet, samt till hans orientering till själva inläring*. Han förklarar vidare att inlärares orientering kan vara *instrumental*, vilket betyder att inlärares vill lära sig språket eftersom han tror att det gagnar honom i framtiden, t.ex. i arbetslivet. Orientering kan också vara *integrativ* och då är inlärares intresserad av människorna och kulturen som representeras av språket.

Enligt Gardner (1972) antar socialpsykologer att det inte är bara intellektuell kapacitet eller språkanlag som påverkar framgång i inläringen av ett främmande språk. Inlärares iakttagelser om den andra språketniska gruppen, hans attityder till de personerna som hör till denna grupp och hans vilja att identifiera sig med den andra gruppen inverkar också. Med andra ord, om inlärares har positiva attityder till de människor som talar ett främmande språk, vill han ha mer kontakt med dem. Å andra sidan, om inlärares lär sig ett språk bara därför att någon annan trycker på, kan han ha bara litet inre motivation och hans allmänna attityd till inläringen kan vara negativ (se Lightbown och Spada 1993).

Som Gardner (1985) framhäver, finns det individuella skillnader i människornas attityder och motivation. Dessa skillnader är viktiga därför att en kurs i främmande språk är olik andra kurser, t.ex. kurser i matematik eller historia. När elever lär sig ett främmande språk, räcker det inte att de lär sig *om* språket utan de måste lära sig språket, ta i det och justera sitt beteende utifrån det. Ord, ljud och grammatiska regler är inte bara delar av en lingvistisk kod utan de är en del av en annan kultur. Därför är elevernas attityd till en språkgrupp en viktig faktor när det gäller hurdan framgång de har i detta språk.

Studier (t.ex. Jones 1950 och Jordan 1941) (se Gardner 1985) har visat att attityder till andraspråkinlärning blir mindre positiva med åldern. Detta kan bero på att när elever mognar, börjar de förhålla sig mer objektivt till saker. En annan möjlighet är att erfarenheter i andraspråkinlärningen gör eleverna mer kritiska till hela situationen. Som Deprez & Persoons (1987:128) (se Bijvoet 2007) påpekar, är det också svårare att ändra attityder som man har förvärvat under sin barndom än sådana som man förvärvar senare i sitt liv. Det kan tänkas att eleverna här i Finland måste börja studera svenska tidigare för att ha positiva erfarenheter med språket. Dessa erfarenheter skulle sedan leda till positiva attityder.

2.3. Att studera (språk)attityder

Trots att det finns många undersökningar om attityder, är det enligt Baker (1992) svårt att direkt mäta eller observera attityderna eftersom de ibland kan vara omedvetna eller gömda på något sätt. Han hävdar att det finns många orsaker till varför attitydundersökningar inte har full validitet. En av orsakerna är att informanter ofta ger sådana svar som de tror är mer önskade. Vidare inverkar också den person som har formulerat enkäten och frågorna på informanternas svar. Detta händer ofta om informanterna vet vad undersökningens syfte är.

Enligt Kalaja (1999) och Bijvoet (2007) började man studera attityder till språk och språklig variation först på 1960-talet. Bijvoet tillägger att attityderna länge undersöktes mest i socialpsykologin och från början studerades mest sociala attityder, såsom attityder till olika objekt och olika beteenden. I dag studerar man språkattityder också i olika områden som socialpsykologi, t.ex. i dialektologin, sociolingvistik och tvåspråkighetsforskningen.

Kalaja påpekar att eftersom man har studerat språkattityder från olika synvinklar, har olika forskningsmetoder och material använts. Sociologer har undersökt olika gruppers attityder och sociolingvister samt sociopsykologer individernas attityder till språk. Under de första decennierna bestod forskningen om språkattityder av beskrivningar och först på 1980-talet började man utveckla teorier. Då började forskarna klargöra hur språkattityder formas och vilka roller olika språkliga drag har i denna process. De började också studera vilken roll språkattityder har i kommunikation mellan olika grupper och i inlärningen av främmande språk.

Det finns tre typer av undersökningsmetoder vid undersökning av språkattityder (Ryan m.fl. 1988:1068ff, Garrett m.fl. 2003:14ff, se Bijvoet 2007): *direkta mätningar, indirekta mätningar och analys av språkanvändning och språkbehandling på samhällsnivå*. Direkta mätningar (*direct measures*) innehåller intervjuer och skriftliga enkäter (Bijvoet 2007 och Kalaja 1999). Idén med denna metod är att direkt fråga informanter om deras språkattityder. Med direkta mätningar kan man studera t.ex. attityder till tvåspråkig undervisning eller språklig variation. Bijvoet och Kalaja förklarar att med indirekta mätningar (*indirect measures*) mäts attityder på ett mer indirekt sätt och därför är undersökningens syfte inte lika uppenbart som i direkta mätningar. Den mest kända och använda indirekta metoden är den så kallade *matched guise*-tekniken som utvecklades under 1960-talet. Meningen med denna teknik är att studera informanternas reaktioner på inspelningar som innehåller olika språk eller dialekter talade av människor i olika åldrar och av olika kön. Den tredje metoden (*content analysis, analysis of societal treatment*) används mest som komplement till indirekta eller direkta mätningar. Med denna metod försöker man kartlägga språkets sociala ställning, behandling och användning i samhället genom att göra direkta observationer, deltagande observationer eller etnografiska studier, t.ex. en analys av språkpolitiska dokument eller språkhantering i massmedierna (Bijvoet 2007).

2.4. Tidigare studier

Kansikas (2002) undersökte gymnasisternas attityder till olika europeiska språk (engelska, ryska, tyska, svenska, spanska, franska, finska och estniska) i sin pro gradu -avhandling. Informanterna bestod av elever i ett gymnasium i Valkeala i första eller andra årsklassen (ålder mellan 16 och 18). Antalet informanter var 72 varav 33 var pojkar och 37 var flickor. Två av dem hade inte fyllt enkäten rätt så de blev uteslutna. Som sagt, var Kansikas intresserad av gymnasisternas attityder till olika språk. Hon ville veta vilka adjektiv gymnasister använde för att beskriva olika språk, hur de tyckte att dessa språk låter och var de tyckte att man borde använda dem. Kansikas utredde om det fanns skillnader i språkattityder mellan pojkar och flickor. Dessutom delade hon informanterna i två grupper utifrån deras vitsord i engelska och svenska och studerade om det fanns skillnader i deras attityder till engelska och svenska.

När det gäller svenska språket, visade resultaten att attityderna till det varierade ganska mycket: 21 av informanterna ansåg att svenska är *dumt/irriterande/hemskt/äckligt (stupid/annoying/awful/ugly)* och 17 ansåg att det är *roligt/trevligt (funny/nice)*. Kansikas konstaterade att de här informanterna tydligt hade ett så kallat hatkärleksförhållande till svenska språket och hon påpekade också att det var mest de elever som hade låga vitsord som ansåg att svenska är *svårt* och *oklart (difficult and unclear)*. Båda vitsordsgrupperna tyckte att svenska språket hör till Sverige och för svenskar. Bara få elever ansåg att svenska är lämpligt för Finland även om svenska är det andra officiella språket i Finland och många finnar har det som modersmål. Kansikas föreslog att detta kan bero på det område där informanterna bodde och att de kanske inte hade hört svenska språket i det vardagliga livet i Valkeala.

Gardner och Lambert (1972) undersökte amerikanska, engelskspråkiga gymnasister som studerade franska i en tvåkulturell omgivning i Louisiana, Maine samt Connecticut. De mätte motivation, attityder, språkanlag, framgång i franska språket och personella drag. Resultaten visade bland annat att individens attityder till och känslor mot den människa som representerar den grupp vars språk individen studerar är viktiga i språkinläring, oberoende av intelligens eller motivation.

3. Metod och material

Kort sagt, meningen med denna avhandling är att redogöra för hurdana attityder abiturienter har till svenska språket i två städer i Egentliga Finland. För att få så många svar som möjligt, bestämde jag mig för att göra en enkätundersökning. Jag analyserar materialet för det mesta kvantitativt för att ge en helhetsbild om abiturienternas attityder.

Dessutom är jag intresserad av om det finns skillnader i attityder mellan abiturienter som bor i en finskspråkig stad (Loimaa) och dem som bor i en tvåspråkig stad (Åbo). De här städerna är av olika storlek, men jag valde dem eftersom jag ursprungligen kommer från Loimaa och städerna ligger nära varandra. Därför anser jag att det är mer meningsfullt att jämföra dem än t.ex. Jyväskylä i Mellersta Finland och Åbo i Egentliga Finland.

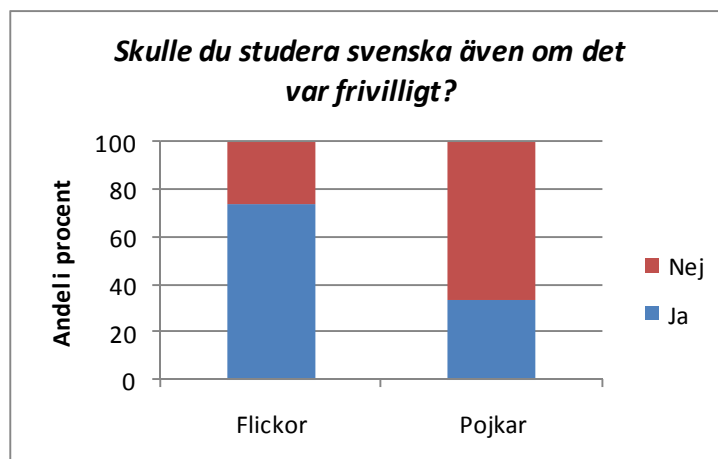
Enkäten som jag använde i denna studie består av 28 flervalfrågor, som handlar om informanternas bakgrundsuppgifter, hur ofta de hör och använder svenska språket och deras attityder till svenska. Jag började datainsamlingen med att kontakta *Loimaan lukio* och några gymnasier i Åbo, där jag slutligen valde *Klassikon lukio* att samarbeta med. Jag åkte till Loimaa i december 2009 och till Åbo i januari 2010 och samlade in materialet under några lektioner. Jag valde att personligen åka till gymnasierna för att få så många svar som möjligt och förklara möjliga oklarheter i frågorna. Sammanlagt fick jag 110 svar varav 64 i Loimaa och 46 i Åbo. Jag uteslöt sju av de 64 svar som jag fick i Loimaa därför att några elever som hade fyllt enkäten var inte abiturienter. Både i Loimaa och i Åbo hade några abiturienter inte svarat rätt på alla frågor men jag uteslöt inte deras enkäter. Sammanlagt analyserades 103 svar varav 57 från Loimaa och 46 från Åbo.

4. Resultat

Först diskuterar jag resultaten individuellt både i Loimaa och i Åbo. Sedan jämför jag de två städerna med varandra och sist sammanfattar jag kort hurdana attityder abiturienterna hade i allmänhet.

4.1. Loimaa

Som sagt, 57 av de 103 abiturienter som deltog i denna studie var från Loimaa och 39 av dem var flickor och 18 pojkar. Tre av informanterna var födda år 1990 och de övrigas födelseår var 1991. Informanterna i Loimaa var ganska homogena eftersom 55 (av 57) rapporterade att deras modersmål är finska och 56 att det första främmande språk som de började studera var engelska. Alla hade också börjat studera svenska i sjunde klass. En klar majoritet av abiturienterna, 82 %, hade sådana föräldrar varav en eller båda kan tala eller skriva svenska. Å andra sidan, över hälften, 54 %, svarade att de inte har släktingar eller vänner som talar svenska som modersmål.

Figur 1: Andel abiturienter i Loimaa (N=57) som svarade på frågan ”Skulle du studera svenska även om det var frivilligt?”

Som figur 1 visar, svarade 61 % av informanterna att de skulle studera svenska även om det var ett frivilligt ämne. I figuren kan man se också skillnader mellan könen: en klar minoritet av pojkarna, 33 %, svarade *ja* och skulle alltså studera svenska även om det var frivilligt, medan andelen flickor som svarade ja var 74 %.

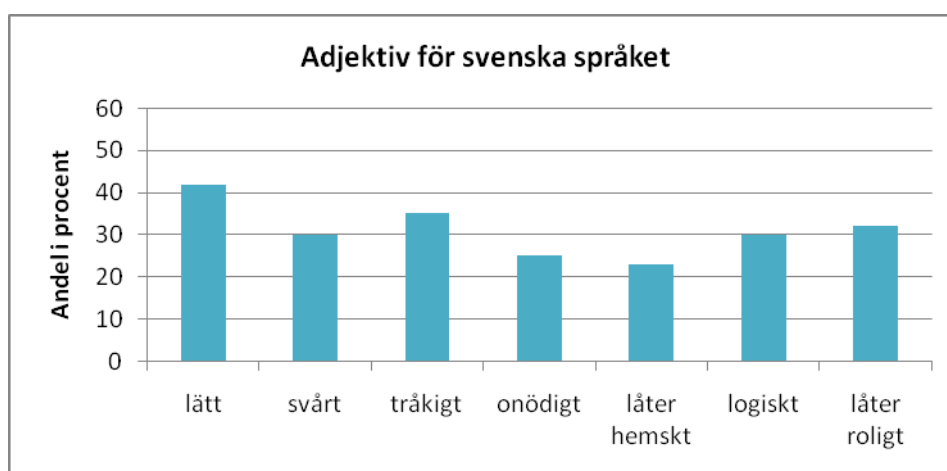
Figur 2: Andel abiturienter i Loimaa (N=57) som svarade *mycket* eller *i någon mån*, *inte så mycket* eller *inte alls* på frågan ”Tycker du om att lära dig svenska?”

Sextiosju procent av abiturienterna svarade *helt sant* eller *delvis sant* på påståendet ”Det är nyttigt att lära sig svenska” och 28 % svarade *delvis falskt*. Som framgår av figur 2, svarade en knapp majoritet, 53 %, att de mycket eller åtminstone i någon mån gillar att lära sig svenska, 26 % gillar det inte så mycket och 21 % gillar det inte alls. Trots att alla inte tyckte

om att lära sig svenska, ansåg en klar majoritet, 86 %, att de vill ha framgång i sina studier i svenska. Fast majoriteten ansåg att de ville ha framgång i sina studier, rapporterade bara 44 % att de satsar på sina studier i svenska mycket eller i någon mån, 40 % sade att de inte satsar så mycket och 16 % att de inte alls satsar.

En knapp majoritet av eleverna i Loimaa, 54 %, svarade att de hör svenska utanför skolan högst några gånger per år, 33 % varje månad och 9 % varje vecka. En klar majoritet, 95 %, rapporterade att de hör svenska på teve eller i radio och 70 % svarade att de hör det när de är med vänner eller släktingar eller på staden. Några informanter nämnde situationer såsom arbetet och resor där de hade hört svenska. Abiturienterna i Loimaa använde svenska utanför skolan ännu mer sällan än de hörde det. Åttionio procent använde det aldrig eller ett par gånger om året. Tjugofem procent rapporterade att de hade använt svenska språket bara på skolan, 37 % hade använt det med vänner eller släktingar eller på staden och 54 % när de hade rest. Jag måste dock påpeka att jag inte vet i vilken stad informanterna från Loimaa hör eller använder svenska. Jag hade inte förklarat i enkäten att jag vill veta om de hör eller använder det i Loimaa och de har kanske tolkat frågan så att den gäller alla städer.

I figur 3 kan man se de adjektiv som abiturienterna använde för att beskriva svenska språket. I denna fråga valde varje informant tre adjektiv. Fyrtiotvå procent svarade att svenska språket är *lätt*, medan 30 % sade att det är *svårt*. Trettiofem procent ansåg att svenska är *tråkigt*, 25 % tyckte att det är *onödigt* och 23 % att det *låter hemskt*. Å andra sidan, ansåg 32 % att svenska språket *låter roligt* och 30 % att det är *logiskt*.

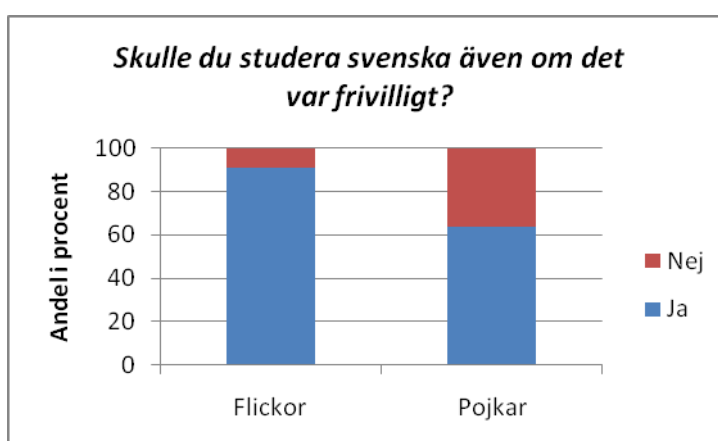
Figur 3: Andel abiturienter (N=57) som beskrev svenska med följande adjektiv: lätt, svårt, tråkigt, onödigt, låter hemskt, logiskt, låter roligt.

I denna fråga uteslöt jag de enkäter där man inte hade svarat rätt. Sammanlagt fanns där fyra sådana enkäter.

En så hög andel som 98 % svarade att engelska är det viktigaste språket för dem i framtiden. Femtiotre procent ansåg att svenska är det näst viktigaste och 74 % tyckte att tyska, franska eller ryska är det tredje viktigaste. För trettiofyra procent av abiturienterna var svenska inte alls bland de tre viktigaste språken. Andra viktiga språk som nämndes av några abiturienter var kinesiska och spanska. Det är inte överraskande att engelska ansågs vara det viktigaste språket för det är nutidens *lingua franca*. Däremot är svenskans andra plats litet överraskande för många finnar påstår att det är onödigt att studera svenska i Finland eftersom vi inte behöver det någonstans.

4.2. Åbo

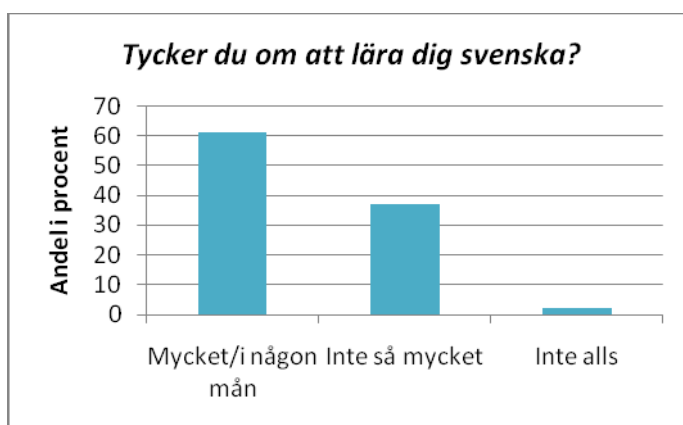
Fyrtiosex abiturienter från Åbo tog del i denna undersökning och 35 av dem var flickor och 11 pojkar. Fem av informanterna var födda år 1990 och resten 1991. Alla rapporterade att deras modersmål är finska och 45 att det första främmande språk som de började studera var engelska. Trettio procent av abiturienterna hade börjat studera svenska i sjunde klass, 46 % i femte klass och resten tidigare. En klar majoritet, 91 %, rapporterade att de har sådana föräldrar varav en eller båda kan tala eller skriva svenska. Sjuttio procent svarade att de också har släktingar eller vänner som talar svenska som modersmål.

Figur 4: Andel abiturienter i Åbo (N=46) som svarade *ja* eller *nej* på frågan ”Skulle du studera svenska även om det var frivilligt?”

Som figur 4 visar, svarade 85 % av eleverna i Åbo att de skulle studera svenska även om det var ett frivilligt ämne. Figuren illustrerar också skillnader mellan flickornas och pojkarnas attityder. Andelen flickor som svarade *ja* var 91 %, medan den motsvarande andelen av pojkarna var lägre, 64 %.

En klar majoritet, 85 %, svarade *helt sant* eller *delvis sant* på påståendet ”Det är nyttigt att lära sig svenska” och 13 % svarade *delvis falskt*. Som framgår av figur 5, ansåg 61 % att de mycket eller åtminstone i någon mån gillar att lära sig svenska, 37 % gillar det inte så mycket och bara 2 % tycker inte alls om det. En ännu högre andel, 96 %, rapporterade att de vill ha framgång i sina studier i svenska. Trots att majoriteten ansåg att de ville ha framgång i sina studier, rapporterade bara 35 % att de satsar på sina studier i svenska mycket eller i någon mån och 61 % att de inte satsar så mycket.

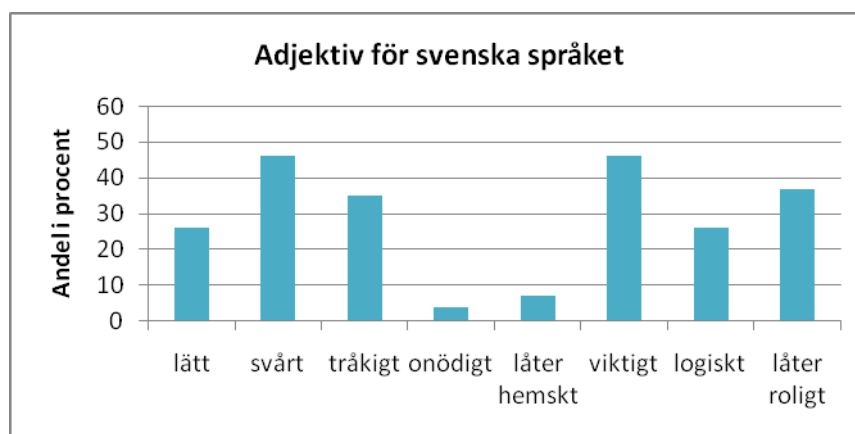

Figur 5: Andel abiturienter i Åbo (N=46) som svarade *mycket* eller *i någon mån*, *inte så mycket* eller *inte alls* på frågan ”Tycker du om att lära dig svenska?”

Hälften av abiturienterna i Åbo, 50 %, rapporterade att de hör svenska utanför skolan varje vecka, 24 % varje månad och 22 % ett par gånger per år eller aldrig. En så hög andel som 98 % svarade att de hör svenska på teve eller i radio och 96 % hör det när de är med vänner eller släktingar eller på staden. Andra situationer som nämndes var arbetet och hobbyer. Såsom i Loimaa, använde eleverna själva svenska ganska sällan. Sextiotre procent rapporterade att de använder svenska utanför skolan aldrig eller ett par gånger om året och 30 % varje månad. Sjuttiofyra procent sade att de använder svenska när de reser, 39 % använder det när de är med vänner eller släktingar eller på staden och 13 % bara på skolan.

I figur 6 kan man se de adjektiv som abiturienterna använde för att beskriva svenska språket. Tjugosex procent beskrev svenska språket som *lätt* och 46 % som *svårt*. Trettiofem procent tyckte att det är *tråkigt*, 4 % *onödigt* och 7 % att det *låter hemskt*. Å andra sidan, tyckte 46 % att svenska är *viktigt*, 26 % att det är *logiskt* och 37 % att det *låter roligt*.

Figur 6: Andel abiturienter (N=46) som beskrev svenska med följande adjektiv: *lätt*, *svårt*, *tråkigt*, *onödigt*, *låter hemskt*, *viktigt*, *logiskt*, *låter roligt*

I denna fråga uteslöt jag de enkäter där man inte hade svarat rätt. Sammanlagt fanns där 12 sådana enkäter.

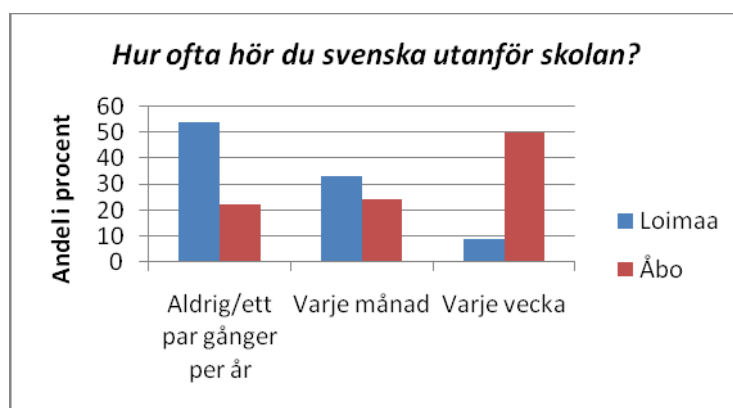
En så hög andel som 97 % ansåg att engelska är det viktigaste språket för dem i framtiden. Femtiosex procent svarade att svenska är det näst viktigaste och 53 % att tyska, franska eller ryska är det tredje viktigaste. Dessutom, rapporterade 35 % att spanska är bland de tre viktigaste språken. För 15 % av abiturienterna var svenska inte alls bland de tre viktigaste språken.

4.3. Jämförelse mellan Loimaa och Åbo

Alla abiturienter i Loimaa hade börjat studera svenska i sjunde klass, medan bara 30 % av dem i Åbo hade börjat studera det i samma årsklass, 46 % i femte klass och resten tidigare. En klar majoritet av abiturienterna i Loimaa, 82 %, hade sådana föräldrar varav en eller båda kan tala eller skriva svenska. Å andra sidan, över hälften, 54 %, svarade att de inte har släktingar eller vänner som talar svenska som modersmål. De motsvarande siffrorna i Åbo var 91 % (för föräldrar) och 30 % (för icke-svensktalande släktingar eller vänner). Enbart baserat på de här siffrorna, kan vi konstatera att abiturienterna i Åbo har studerat svenska längre och flera av

dem har också kontakt med svensktalande personer. Detta kan betyda att de är mer vana vid språket därför att de har hört det mer.

Som framgår av figur 7, fanns det stora skillnader mellan städerna i hur ofta eleverna hör svenska utanför skolan. I Loimaa svarade 54 % att de hör det högst några gånger per år, 33 % varje månad och 9 % varje vecka. Femtio procent av abiturienterna i Åbo rapporterade att de hör svenska utanför skolan varje vecka, 24 % varje månad och 22 % ett par gånger per år eller aldrig. Det fanns inte stora skillnader i var abiturienter hör och använder svenska eller med vem de gör det. Den största skillnaden är att 70 % i informanterna i Loimaa rapporterade att de hör svenska tillsammans med vänner eller släktingar eller på staden, medan den motsvarande andelen i Åbo var 96 %.

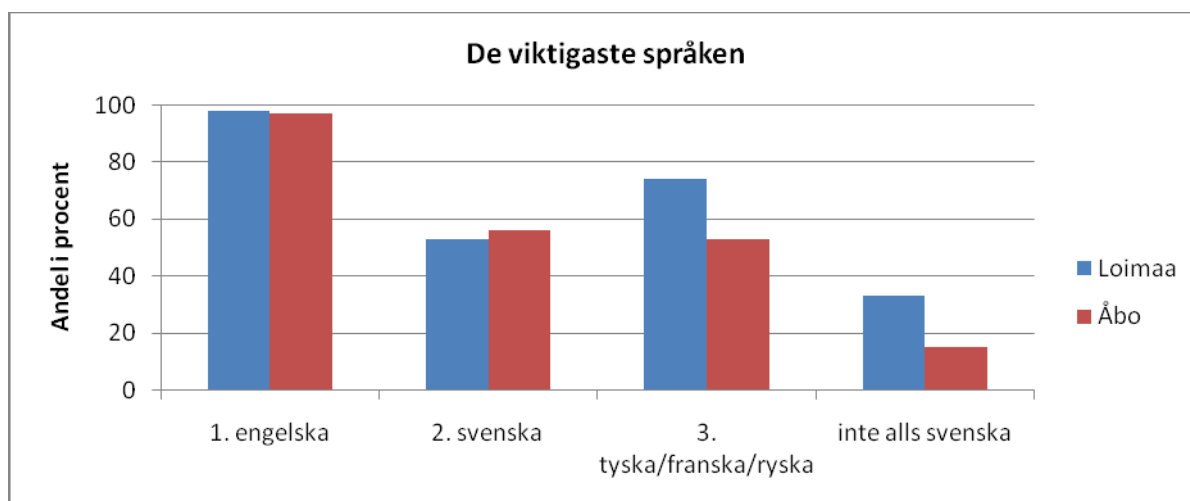
Figur 7: Andel abiturienter i båda städerna (N=103) som svarade *aldrig* eller *ett par gånger per år*, *varje månad* eller *varje vecka* på frågan "Hur ofta hör du svenska utanför skolan?"

I båda städerna använde abiturienterna själva svenska mer sällan än de hörde det. Åttionio procent av informanterna i Loimaa använde det aldrig eller ett par gånger per år. Andelen abiturienter som använde det lika ofta i Åbo var 63 % och 30 % av dem använde det varje månad. Den mest betydelsefulla skillnaden i användningen är att 25 % av eleverna i Loimaa rapporterade att de hade använt svenska språket bara på skolan, medan andelen i Åbo var 13 %. Andra situationer där svenska användes av abiturienterna i båda städerna var med vänner eller släktingar, på staden eller när de reste.

Sextioett procent av informanterna i Loimaa rapporterade att de skulle studera svenska även om det var ett frivilligt ämne. Andelen elever som svarade ja i Åbo var 85 %, som är högre än i Loimaa. Dessutom, svarade en klar majoritet i båda städerna *helt* eller *delvis sant* på

påståendet ”Det är nyttigt att lära sig svenska”. Femtiotre procent av informanterna i Loimaa svarade att de gillar att lära sig svenska mycket eller åtminstone i någon mån, 26 % gillade det inte så mycket och 21 % inte alls. Sextioett procent av abiturienterna i Åbo gillade det mycket eller i någon mån, 37 % inte så mycket och bara 2 % inte alls. Med andra ord, hade abiturienterna i Åbo litet positivare attityder till inläringen av svenska. Dessutom, ansåg en klar majoritet i båda städerna att de vill ha framgång i sina svenska studier men bara en minoritet satsade på dem.

Det fanns några skillnader i de adjektiv med vilka abiturienterna beskrev svenska språket. I Loimaa ansåg 42 % att svenska är *lätt* och 30 % att det är *svårt*. I Åbo tyckte 26 % att det är *lätt* och 46 % att det är *svårt*. Skillnaderna mellan lätt och svårt kan bero på att en ganska stor andel informanter i Åbo hade börjat studera svenska redan i femte klass eller tidigare och därför är de på en mer avancerad nivå i språkinläringen. Därför studerar de också kanske mer komplicerade aspekter av språket som känns svårt. Dessutom, beskrev 25 % av eleverna i Loimaa svenska som *onödigt* men den motsvarande andelen i Åbo var bara 4 %. Och det var bara 7 % i Åbo som ansåg att svenska *låter hemskt*, medan andelen som ansåg på samma sätt i Loimaa var 23 %.

Figur 8: De viktigaste språken för abiturienterna i båda städerna (N=87)

Abiturienterna var ganska eniga om vilka de viktigaste språken är för dem i framtiden. Nästan alla i båda städerna (98 % i Loimaa och 97 % i Åbo) rapporterade att engelska är det viktigaste. Drygt 50 % både i Loimaa (53 %) och i Åbo (56 %) ansåg också att svenska är det näst viktigaste. I Loimaa svarade 74 % att tyska, franska eller ryska är det tredje viktigaste, medan den motsvarande andelen var 53 % i Åbo. Svenska språket verkar vara viktigare i Åbo

än i Loimaa. För 15 % av abiturienterna i Åbo var svenska inte alls bland de tre viktigaste språken, medan andelen i Loimaa var 33 %. De språken som abiturienterna nämnde här beror troligen på de språk som de själva har studerat. Engelska har en stor roll i många olika områden i nutidens samhälle, så det är naturligt att det tycks vara det viktigaste språket.

4.4. Sammanfattning

Om man studerar svaren i båda städerna tillsammans, verkar det som om abiturienterna har ganska positiva attityder till svenska språket. De anser att det är nyttigt att lära sig svenska och att de kommer att behöva det i framtiden, även om en minoritet rapporterade att de satsar på sina svenska studier. Totalt 72 % av informanterna i Loimaa och i Åbo svarade att de skulle studera svenska även om det var frivilligt och 75 % svarade *helt sant* eller *delvis sant* på påståendet "Det är nyttigt att lära sig svenska". Dessutom, ansåg 54 % av alla abiturienter att svenska är det näst viktigaste språket för dem i framtiden. En så hög andel som 98 % svarade att engelska är det viktigaste och 66 % att tyska, franska eller ryska är det tredje viktigaste.

Även om en klar majoritet av eleverna ansåg att det är nyttigt att studera svenska, svarade en lägre andel, 56 %, att de tycker om att lära sig svenska *mycket* eller åtminstone *i någon mån*. Trots att många inte tyckte om att lära svenska, ansåg 90 % att de ville ha framgång i sina studier i svenska. Å andra sidan, svarade bara 40 % att de satsar på sina svenska studier. Med andra ord, abiturienterna vill kunna tala svenska fast de inte orkar eller vill satsa på det.

Enligt svaren, verkar det som om abiturienterna i Åbo har mer positiva attityder till svenska språket än abiturienterna i Loimaa. Det var, t.ex., bara abiturienterna i Åbo som beskrev svenska som viktigt. Dessutom, fanns det en mindre andel i Åbo som ansåg att svenska *låter hemskt*. Detta kan bero på att de hör och använder svenska oftare och på så sätt är mer vana vid det. Därför låter det inte så olikt eller hemskt för dem.

5. Diskussion

I denna avhandling ville jag redogöra för hurdana attityder abiturienter har till svenska

språket, om de tycker att det är nyttigt att studera svenska och om de tror att de kommer att behöva svenska också i framtiden. Som man kan se i resultatredovisningen ovan, har abiturienterna i allmänhet ganska positiva attityder till svenska språket. Majoriteten av informanterna både i Loimaa och i Åbo tyckte att det är nyttigt att lära sig svenska och de skulle studera svenska även om det var frivilligt. En klar majoritet i båda städerna svarade också att de ville ha framgång i sina svenska studier, vilket visar att de tycker att det är nyttigt att kunna det. Å andra sidan, även om de tycker att det är nyttigt, rapporterade bara en mindre andel i båda städerna att de gillar att lära sig svenska. Det kan finnas andra orsaker till att eleverna inte tyckte om att lära sig svenska än att de har negativa attityder till själva språket. Dessa kan vara bl.a. skolböcker eller lärare. Det kan hända, t.ex., att eleven skulle lära sig bättre genom att lyssna på olika inspelningar men läraren föredrar att använda andra metoder. Men de negativa attityderna kan förstås vara den orsak som påverkar inläringen. Abiturienterna var också ganska eniga om vilka de viktigaste språken är för dem i framtiden. Det är ingen överraskning att engelska anses vara det viktigaste. För majoriteten av abiturienterna både i Loimaa och i Åbo var svenska det näst viktigaste, vilket betyder att eleverna ansåg att de kommer att behöva svenska i framtiden.

Jag var också intresserad av om abiturienterna i en tvåspråkig stad hade mer positiva attityder till svenska än abiturienterna i en helt finskspråkig stad. Enligt svaren som jag fick, verkar det verkligen vara så. Till exempel, en högre andel informanter från Åbo än från Loimaa svarade att de skulle studera svenska även om det var frivilligt. Det fanns dessutom en större andel i Åbo än i Loimaa som gillade att lära sig svenska. Även om en ganska stor andel abiturienter i Åbo ansåg att svenska språket är svårt, var det bara de som beskrev svenska som viktigt. Härutöver, hörde och använde informanterna från Åbo svenska oftare än dem från Loimaa. Därför föreslår jag att en av de faktorer som kan påverka skillnaderna i attityder till svenska språket är omgivningen. För abiturienterna i Åbo är svenska en mer naturlig del av livet eftersom de hör och använder det i vardagliga situationer och inte bara på lektioner. En annan orsak kan vara att många informanter i Åbo hade börjat studera svenska tidigare än informanterna i Loimaa. Som sagt ovan, är det mest föräldrarna som påverkar barns attityder. När barn blir äldre, börjar t.ex. kompisar och massmedier inverka. Eleverna i Åbo har haft en annan språklig omgivning som barn, vilket har lett till mer positiva attityder till svenska språket. Det är svårare att ändra attityder när barn blir äldre och därför har deras attityder inte förändrats så mycket.

Jag fick delvis sådana svar som jag hade väntat mig. Jag var litet överraskad över abiturienternas positiva attityder till svenska språket eftersom det verkar vara en allmän uppfattning i Finland att människor har mycket negativa attityder till svenska och att många tycker att det är onödigt att studera svenska språket. Det talas ofta om tvångssvenska men trots det rapporterade en klar majoritet av abiturienterna som tog del i denna studie att de skulle studera svenska även om det var frivilligt. Majoriteten av abiturienterna ansåg även att de kommer att behöva svenska i framtiden, så engelska är kanske inte det enda språket i framtidens kommunikation. De svar som jag hade väntat mig var att abiturienterna i Åbo hade mer positiva attityder till svenska än abiturienterna i Loimaa. Jag trodde nämligen att den språkliga omgivningen skulle kunna påverka abiturienternas attityder och enligt svaren verkar det vara så. Det känns naturligt att om man hör svenska språket i det vardagliga livet, blir man van vid det och då uppväcker det inga stora negativa känslor så lätt.

Jag anser att mina analysmetoder fungerade ganska bra. Jag valde en kvantitativ analys eftersom jag tyckte att med den kan jag lätt analysera ett större antal svar. Min enkät bestod endast av flervalsfrågor därför att de var lätta både för elever att besvara och för mig att analysera. Flervalsfrågor har dock också negativa sidor. De är lätta att besvara men samtidigt behöver man inte koncentrera sig så mycket och därför kan det hända att man svarar litet slarvigt, i synnerhet i slutet. Man kan inte heller formulera sitt svar fritt när det är fråga om flervalsfrågor. Denna avhandling handlar om attityder och man måste komma ihåg att informanterna ibland svarar på frågorna på så sätt som de tror är mer socialt acceptabelt. Om detta sker, påverkar det förstås resultaten, som blir bättre och mer positiva. Dessutom, kan man inte göra stora generaliseringar baserat på detta material eftersom bara cirka ett hundra abiturienter tog del i denna studie. Och majoriteten av informanterna var flickor, vilket kan förvräda resultat.

6. Avslutning

Syftet i denna avhandling var att redogöra för hurdana attityder abiturienter har till svenska språket, om de tycker att det är nyttigt att lära sig svenska och om de anser att de kommer att behöva svenska språket i framtiden. Jag ville också jämföra abiturienternas attityder i en tvåspråkig stad med dem i en finskspråkig stad och utreda om det finns skillnader.

Sammanlagt 103 abiturienter från Åbo och Loimaa tog del i denna studie genom att fylla i en flervalsenkät. Enligt svaren, ansåg majoriteten av abiturienterna att det är nyttigt att studera svenska och att de kommer att behöva det i framtiden. Resultaten visade också att abiturienterna i Åbo har mer positiva attityder till svenska, vilket jag tolkade som att det beror på deras språkliga omgivning. Allt i allt, jag fick svar på mina forskningsfrågor.

I denna undersökning studerade jag inte alla de faktorer som kan påverka språkattityder. I fortsatta studier kan man undersöka bl.a. ålder eller skillnader mellan kön. Det har inte heller genomförts många longitudinella undersökningar. Med dessa kunde man studera förändringar som händer i elevernas språkattityder när de blir äldre. Denna information skulle kunna vara nyttig när man bestämmer, t.ex., när det är bäst att börja undervisningen i svenska språket.

Litteratur

- Ajzen, I. 2005. *Attitudes, Personality, and Behavior*. Andra upplagan. Maidenhead: Open University Press.
- Baker, C. 1992. *Attitudes and Language*. Clevedon: Multilingual Matters.
- Bijvoet, E. 2007. *Attityder till språk*. I Sundgren, E. (red.) *Sociolingvistik*. Stockholm: Liber.
- Dagens Nyheter (15.2.2010). *Svenska tappar mark i Finland*. [Online]. Tillgänglig <http://www.dn.se/nyheter/varlden/svenskan-tappar-mark-i-finland-1.484218>
- Deprez, K. och Persoons, Y. 1987. *Attitude*. I Ammon, U., Dittmar, N. och Mattheiers K.J. (red.) *Sociolinguistics. An International Handbook of the Science of Language and Society*. Vol. 1. Berlin och New York: Walter de Gruyter, 125-132.
- Edwards, R.E. 1982. *Language Attitudes and their implications among English speakers*. I Ryan, E.B. och Giles, H. (red.) *Attitudes Towards Language Variation: Social and Applied Contexts*. London: Edward Arnold, 20-33.
- Eiser, J.R. 1986. *Social Psychology, Cognition and Social Behaviour*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Gardner, R.C. 1968. *Attitudes and Motivation: Their Role in Second-Language Acquisition*. TESOL, Quarterly 2, 141-150.
- Gardner, R.C. 1985. *Social Psychology and Second Language Learning: The Role of Attitudes and Motivation*. London: Edward Arnold.
- Gardner, R.C. och Lambert, W.E. 1972. *Attitudes and Motivation in Second-Language Learning*. Rowley, Massachusetts: Newbury House Publishers.
- Garrett, P., Coupland, N. och Williams, A. 2003. *Investigating Language Attitudes: Social Meanings of Dialect, Ethnicity and Performance*. Cardiff: University of Wales Press.
- Helsingin Sanomat (15.2.2010). *Ruotsinkielisten kasvava huoli oikeuksistaan on aiheellinen*. [Online]. Tillgänglig <http://www.hs.fi/paakirjoitus/artikkeli/Ruotsinkielisten+kasvava+huoli++oikeuksistaan+on+aiheellinen/HS20091025SI1MA01vvd>

- Jones, W.R. 1950. *Attitude towards Welsh as a Second Language, A Further Investigation*. British Journal of Educational Psychology 20, 117-132.
- Jordan, D. 1941. *The Attitude of Central School Pupils to Certain School Subjects, and the Correlation between Attitude and Attainment*. British Journal of Educational Psychology 11, 28-44.
- Kalaja, P. 1999. *Kieli ja asenteet*. I Sajavaara, K. och Piirainen-Marsh, A. (red.) *Kielenoppimisen kysymyksiä*. Jyväskylä: Soveltavan kielentutkimuksen keskus, Jyväskylä universitet.
- Kansikas, M. 2002. *As many en, so many minds: a study on attitudes towards foreign languages in Finland*. [Online]. Pro gradu -avhandling. Jyväskylä: Jyväskylä universitet.
- Lightbown, P.M. och Spada, N. 1993. *How Languages Are Learned?* Oxford: Oxford University Press.
- Magma - Finlands svenska tankesmedja (15.2.2010). *Svenskans ställning i Finland*. Opinionsundersökning. [Online]. Tillgänglig http://www.magma.fi/images/stories/reports/rapport_090121_svenskan.pdf
- Oskamp, S. 1977. *Attitudes and Opinions*. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice Hall.
- Ryan, E.B.; Giles, H. och Hewstone, M. 1988. *The Measurement of Language Attitude*. I Ammon, U., Dittmar, N. och K.J. Mattheiers (red.) *Sociolinguistics: An International Handbook of The Science of Language and Society*. Vol 2. Berlin och New York: Walter de Gruyter, 1068-1081.

Bilaga: enkäten

Hyvä abiturientti!

Olen kolmannen vuoden opiskelija Jyväskylän yliopistosta ja teen kandidaatin-tutkielmaani liittyen ruotsin kieleen ja sen opiskeluun. Toivon, että vastaat seuraaviin kysymyksiin rehellisesti. Vastaukset säilyvät täysin luottamuksellisina, eikä sinun tarvitse kirjoittaa nimeäsi lomakkeeseen.

Ystävällisin terveisin,

Anna Riikonen
anna.a.riikonen@jyu.fi

1. Sukupuoli Nainen Mies

2. Äidinkieli _____

3. Syntymävuosi _____

4. Kotikaupunki Loimaa Turku

5. A1 -kieli _____

6. Aloitin ruotsin opiskelun ____ . luokalla

7. Viimeisin ruotsin kurssista saamasi arvosana

10-9

8-7

6-5

4

8. Opiskelisitko ruotsia silti, vaikka se ei olisi pakollinen aine?

___ Kyllä   ___ Ei

9. Osaako vähintään toinen vanhemmistasi puhua tai kirjoittaa ruotsia edes jonkin verran?

___ Kyllä   ___ Ei

10. Onko sinulla ystäviä tai sukulaisia, jotka puhuvat ruotsia äidinkielenään?

___ Kyllä   ___ Ei

11. Haluatko käyttää ruotsin kieltä, kun tapaat ruotsinkielisen?

___ Kyllä   ___ Ei

Vastaa kysymyksiin **12-16** ympyröimällä mielestäsi itseesi sopivin vaihtoehto. (1= en koskaan, 2= muutaman kerran vuodessa, 3= kuukausittain, 4= viikoittain, 5= päivittäin tai useammin)

12. Luetko ruotsinkielisiä kirjoja tai sanoma- ja aikakauslehtiä?   1   2   3   4   5

13. Kuunteletko ruotsalaista musiikkia?   1   2   3   4   5

14. Katsotko ruotsinkielisiä elokuvia tai TV-ohjelmia?   1   2   3   4   5

15. **Kuulet**ko ruotsia koulun ulkopuolella?   1   2   3   4   5

16. Kuinka usein **käytät** ruotsia koulun ulkopuolella?   1   2   3   4   5

17. Missä kuulet ruotsia käytettävän koulun ulkopuolella? (Voit valita useamman vaihtoehdon.)

___ TV:ssä   ___ sukulaisten luona
___ radiossa   ___ kaupungilla
___ ystäväpiirissä   ___ muualla, missä? _____

18. Missä olet käyttänyt ruotsin kieltä? (Voit valita useamman vaihtoehdon.)

___ ruotsin tunnilla   ___ sukulaisten tai ystävien kanssa
___ kaupungilla asioidessa   ___ matkoilla
___ muualla, missä? _____

Vastaa kysymyksiin **19-25** ympyröimällä mielestäsi itseesi sopivin vaihtoehto. (1= täysin samaa mieltä, 2= jokseenkin samaa mieltä, 3= jokseenkin eri mieltä, 4= täysin eri mieltä)

19. Ruotsin oppiminen on helppoa   1   2   3   4

20. Ruotsin oppiminen on hyödyllistä.   1   2   3   4

21. Pidän ruotsin oppimisesta.   1   2   3   4

22. Haluaisin menestyä ruotsin opinnoissani   1   2   3   4

23. Olen mielestäni hyvä ruotsissa	1	2	3	4
24. Panostan ruotsin opiskeluun	1	2	3	4
25. Ruotsalaiset väheksyvät suomalaisia	1	2	3	4

26. Miten kuvailisit ruotsin kieltä? Rastita kolme vastausvaihtoehtoa.

☐ vaikea	☐ hyödytön
☐ helppo	☐ kuulostaa hauskalta
☐ mielenkiintoinen	☐ kuulostaa tyhmältä
☐ tylsä	☐ looginen
☐ tärkeä	☐ jokin muu, mikä? _____

27. Mistä kolmesta vieraasta kielestä luulet sinulle olevan eniten hyötyä tulevaisuudessa? Sinun ei ole tarvinnut opiskella niitä tähän mennessä. (1= hyödyllisin, 2= toiseksi hyödyllisin, 3= kolmanneksi hyödyllisin)

☐ englanti	☐ ruotsi
☐ saksa	☐ venäjä
☐ ranska	☐ espanja
☐ jokin muu, mikä? _____	

28. Oletko käynyt Ruotsissa?

- Kyllä, monta kertaa
- Kyllä, kerran
- En, mutta haluaisin tulevaisuudessa
- En ole halunnut

Kiitos avustasi!